

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мина Николаева Ангелова
ПУ „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки;**

професионално направление **3.8 Икономика;**

докторска програма **Икономика и управление (Индустрия)**

Автор: Меги Здравкова Дакова

Тема: *„Взаимодействие на висшето образование и индустриалното предприятие в условията на конкурентна бизнес среда“*

Научен ръководител: доц. д-р Ангел Димитров, ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-21-221 от 01.02.2023 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Взаимодействие на висшето образование и индустриалното предприятие в условията на конкурентна бизнес среда“* за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма Икономика и управление (Индустрия). Автор на дисертационния труд е Меги Здравкова Дакова - докторант в редовна форма на обучение към Факултет по икономически и социални науки с научен ръководител доц. д-р Ангел Димитров от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Меги Здравкова Дакова комплект материали на електронен носител е в съответствие с Чл. 36. (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, Докторантът е приложил 6 бр. Научни публикации, които са доклади на международни и национални научни конференции. Документите са в съответствие със ЗРАСРБ.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на дисертационния труд е ясно аргументирана, като кореспондира с възможностите за ефективно взаимодействие между образованието, науката и бизнеса. С активната подкрепа на държавата, хармонизацията на дейностите между посочените страни е предпоставка за развитие на образованието и научноизследователската дейност, като по този

начин се създават иновации и се повишава конкурентоспособността на страната. Докторантът е посочил редица обстоятелства и съображения, на база на които е определена необходимостта от изследване на теоретични и методически характеристики с цел постигане на ефективно взаимодействие и изграждане на единен научно-образователен и практико-приложен процес. Чрез използването на различни подходи всички заинтересовани страни трябва да се обвържат в единна екосистема с цел постигане на синергия от съвместните им дейности.

3. Познание на проблема

Дефинираните цел, задачи, обект, предмет и теза на изследването ясно кореспондират със задълбоченото познание от докторанта на проблема, като в резултат от проучването е предложена веб-базирана платформа в университетското пространство, която да осигури устойчива връзка между студенти, преподаватели и бизнес организации. Представеният научен труд е в общ обем от 236 страници, което включва дисертационен труд в обем от 182 страници, библиография - 20 страници, приложения - 21 страници, декларация, придружително писмо, списък на фигури, таблици и други - 13 страници. Библиографската справка съдържа 138 заглавия, в т.ч. научна литература, доклади от международни и национални научни конференции, статии, индексирани в първични и вторични бази данни, и бизнес изследвания. Наличието в текста на 39 фигури, 6 таблици и 6 приложения е индикация за ясно представяне на получените резултати.

4. Методика на изследването

Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд. В изследването са използвани съвкупност от научни подходи и количествени и качествени методи, в т.ч. индуктивен и дедуктивен подход, статистически методи, сравнителен метод, казусен метод, анкетен метод и метод на наблюдението. С помощта на тези методи се изясняват генезисът, характеристиките и възможностите за ефективно партньорство между образованието, науката и бизнеса.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертацията се състои от въведение, три глави, заключение, препоръки, приноси и приложения. Първа глава от дисертационния труд е в обем от 51 страници и представя систематизирани основни теоретични постановки, свързани със сътрудничеството между висшето образование, науката и бизнеса на базата на модела „триъгълник на знанието“. Оценявам логическата структура като добра с оглед създаване на иновации като средство за сближаване на висшето образование, науката и връзката им с бизнеса. Категоричен принос

на докторанта мога да посоча в теоретичен аспект, като е видно високо ниво на аналитични способности. Във втора глава е направен анализ на състоянието на НИРД във ВУ в България, разгледани са факторите и формите на взаимодействие между висшето училище и индустриалното предприятие. Анализирани са национални програми и стратегии за развитието им. Описани са авторски концептуален модел и методиката на изследването. В обем от 65 страници тази част от дисертационния труд представя изградените конструкции на база литературното проучване. Трета глава (обем 46 страници) включва резултатите от проведено емпирично изследване по примера на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Изследването се базира на проведено анкетно проучване и дълбочинни интервюта. Предложена е и разработена авторска уеб-базирана платформа, осигуряваща устойчива връзка между представители на висше училище, наука и бизнес организации. Онагледени са получените отговори по отделните въпроси с помощта на фигури и таблици, като е приложено разнообразие от статистически методи. Заключение е оценено като добро с оглед обобщаването на ключови моменти от дисертационния труд.

Приносите на докторанта се отнасят до обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания и до приложение на съществуващи методи за решение на конкретен икономически проблем с формулирани изводи и препоръки към свързаните страни. Ясно аргументирани са приносите от теоретико-методологичен и от научно-приложен характер. Счита се, че с оглед на апробирането на получените научно-приложни резултати, е постигнат отличен баланс в обема на отделните глави от дисертационния труд. Заключение е добро, като са открити основни изводи от проведеното изследване. Направени са предложения за бъдещи изследвания по темата.

Не е установено плагиатство в предоставените за рецензиране материали, базирано на доклад от проверка на научния труд в специализирания софтуер за проверка на плагиатство StrikePlagiarism.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантът е предоставил 6 бр публикации на български език, които отразяват резултати от дисертацията. Материалите са публикувани доклади на международни и национални научни конференции, като две от тях са самостоятелни с автор Меги Дакова, а четири са написани в съавторство. Не ми е предоставена информация за установени цитирания на публикациите, като докладите са публикувани в редактирани колективни томове, индексирани във вторични бази данни.

Запознаването ми с предоставените научни трудове са основание да се направи общият извод, че в тях се съдържат научни резултати, които се отнасят до обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания и до приложение на

разнообразни методи за решение на конкретен икономически проблем с формулирани изводи и препоръки за подобряване сътрудничеството между образованието, науката и бизнеса. Общият резултат от натрупаните точки по националните критерии в ППЗРАСРБ сочи, че публикациите изпълняват изискванията в ЗРАСРБ, Група от показатели А, т.1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – общо 50 т и Група от показатели Г, т.7. Статии и доклади, публикувани в нерепурирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – общо 36.66 т. Давам висока оценка за личното участие на докторанта в проведеното дисертационно изследване и смятам, че формулираните приноси и получени резултати са лична заслуга на Меги Дакова.

7. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата отразяват основните резултати, постигнати в дисертацията, и съответстват на изискванията на Правилника на ПУ.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

На база справка за приносите в дисертационния труд са аргументирани три от теоретико-методологичен характер и 3 научно-приложни. С цел подпомагане на бъдещата научно-изследователска работа на докторанта, мога да посоча следните бележки и препоръки:

- 1) да продължава с публикационната ативност в издания с висок импакт фактор/ранг;
- 2) да развие ново направление в областите на интерес като например дигитализацията;
- 3) да представи резултатите от проучванията си на конференции в чужбина;
- 4) да изследва по-детайлно и други проблеми, не по-малко важни за усъвършенстването и пряко свързани с устойчивостта на взаимоотношенията между образованието, науката и бизнеса.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ.

Дисертационният труд показва, че докторантът Меги Дакова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Икономика и управление (Индустрия), като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **Меги Здравкова Дакова** в област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки**, професионално направление **3.8 Икономика**, докторска програма **Икономика и управление (Индустрия)**.

17.02.2023 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Мина Ангелова

ПУ „Паисий Хилендарски“

Факултет по икономически и социални науки

E-mail: mina.angelova@uni-plovdiv.bg